

**FOLKETINGET
RIGSREVISIONEN**

December 2024

**Rigsrevisionens notat om
beretning om**

**revisionen af
statsregnskabet
for 2023**

Vedrører:**Statsrevisorernes beretning nr. 18/2023 om revisionen af statsregnskabet for 2023**

14. november 2024

RN 201/24

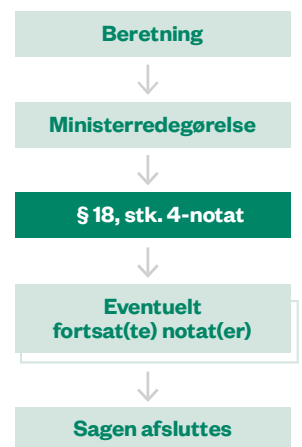
Statsministerens redegørelse af 22. august 2024
Beskæftigelsesministerens redegørelse af 16. september 2024
Skatteministerens redegørelse af 2. oktober 2024
Kirkeministerens redegørelse af 4. oktober 2024
Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeris redegørelse af 8. oktober 2024
Forsvarsministerens redegørelse af 9. oktober 2024
Finansministerens redegørelser af 10. oktober 2024
Social- og boligministerens redegørelse af 10. oktober 2024
Transportministerens redegørelse af 10. oktober 2024
Justitsministerens redegørelse af 11. oktober 2024
Udenrigsministerens redegørelse af 11. oktober 2024
Erhvervsministerens redegørelse af 14. oktober 2024
Indenrigs- og sundhedsministerens redegørelse af 14. oktober 2024
Ministeren for grøn treparts redegørelse af 14. oktober 2024
Uddannelses- og forskningsministerens redegørelse af 14. oktober 2024
Kulturministerens redegørelse af 15. oktober 2024

1. Notatet handler om de initiativer, som ministrene har iværksat og vil iværksætte på baggrund af beretningen. Rigsrevisionen vurderer i notatet, om ministeriernes initiativer adresserer den kritik, der fremgår af Statsrevisorernes bemærkninger og Rigsrevisionens konklusioner.

Konklusion

Rigsrevisionen finder, at ministrene har redegjort for, hvordan ministerierne vil følge op på Statsrevisorernes bemærkninger og de væsentligste kritikpunkter i beretningens 9 sager. Ministerierne har bl.a. taget flere konkrete initiativer for at forbedre styringen af brugerrettigheder. På den baggrund vurderer Rigsrevisionen, at sagen om styring af brugerrettigheder kan afsluttes for 12 ud af 14 ministerier.

Rigsrevisionen vil fortsat følge udviklingen i de øvrige sager, hvor ministerierne bl.a. arbejder på at understøtte en bedre regnskabsforvaltning og dermed forebygge fejl i kommende regnskaber. Rigsrevisionen vil orientere Statsrevisorerne om udviklingen i sagerne i en kommende beretning om revisionen af statsregnskabet. Derfor vurderer Rigsrevisionen, at denne beretning om revisionen af statsregnskabet for 2023 kan afsluttes.

Sagsforløb for en større undersøgelse

Du kan læse mere om forløbet og de enkelte step på www.rigsrevisionen.dk

I. Baggrund

2. Rigsrevisionen afgav i august 2024 en beretning om revisionen af statsregnskabet for 2023.

3. Da Statsrevisorerne behandlede beretningen, konstaterede de, at det samlede statsregnskab for 2023 er rigtigt og dermed uden væsentlige fejl. Statsregnskabet er udarbejdet i overensstemmelse med bevillingslovene og statens regnskabsregler og afspejler statens indtægter, udgifter, aktiver og passiver i 2023. Staten har desuden brugt bevillingerne i overensstemmelse med disponeringsreglerne.

Statsrevisorerne fandt det utilfredsstillende, at Rigsrevisionen har måttet tage forbehold for Erhvervsministeriets, Social-, Bolig- og Ældreministeriets og Justitsministeriets dele af statsregnskabet for 2023.

Statsrevisorerne fandt det tilfredsstillende, at de øvrige ministeriers dele af statsregnskabet er uden væsentlige fejl og bevillingsafvigelser.

4. Hele sagen kan følges på www.rigsrevisionen.dk og på www.ft.dk/Statsrevisorerne.

5. Bilag 1 viser Folketingets behandling af beretningen.

II. Gennemgang af ministrenes redegørelser

Hensættelse i Erhvervsministeriets regnskab svarer ikke til de forventede udgifter, jf. beretningens pkt. 4-5

6. Statsrevisorerne fandt det utilfredsstillende, at Erhvervsministeriets hensættelse til at afvikle olie- og gasproduktionen i Nordsøen er 1,1 mia. kr. højere end de forventede udgifter. Det betyder, at ministeriets og statens overskud reelt er 1,1 mia. kr. højere end oplyst i statsregnskabet for 2023.

Erhvervsministeren oplyser, at Erhvervsministeriet efter kritikken fra Rigsrevisionen har været i dialog med Økonomistyrelsen om den fremtidig håndtering af hensættelsen. Den fremtidige praksis vil blive præsenteret for Rigsrevisionen, inden hensættelsen opgøres i forbindelse med årsafslutningen for 2024.

7. Rigsrevisionen vil fortsat følge Erhvervsministeriets arbejde med at opgøre hensættelsen i overensstemmelse med statens regnskabsregler.

Social-, Bolig- og Ældreministeriets hensættelser og tilgodehavender på boligområdet er ikke værdiansat korrekt, jf. beretningens pkt. 6

8. Statsrevisorerne fandt det utilfredsstillende, at Social-, Bolig- og Ældreministeriet ikke har reguleret hensættelser på boligområdet korrekt i 2023, og at ministeriets tilgodehavender er værdiansat 138,4 mio. kr. for lavt. Social-, Bolig- og Ældreministeriets og dermed også statens overskud er derfor 551,1 mio. kr. højere end oplyst i statsregnskabet for 2023.

Social- og boligministeren oplyser, at hensættelserne nu er blevet bogført, og at de konstaterede fejl er blevet rettet i Social- og Boligstyrelsens regnskab for 2024. Ministeren oplyser, at de konstaterede forhold skyldes en u hensigtsmæssig regnskabsforvaltning på boligområdet. Social- og Boligstyrelsen vil inden udgangen af 2024 have revurderet sine interne kontroller og procedurer, så det sikres, at bl.a. hensættelser opgøres og bogføres i det korrekte regnskabsår. Styrelsen har desuden opprioriteret området for at mindske sårbarheden i forvaltningen.

9. Rigsrevisionen vil fortsat følge Social- og Boligministeriets arbejde med at forbedre regnskabsforvaltningen på boligområdet.

Justitsministeriets indtægter fra bøder indgår i forkerte regnskabsår, jf. beretningens pkt. 7

10. Statsrevisorerne fandt det utilfredsstillende, at Justitsministeriet ikke har sikret, at indtægter fra bøder indregnes i det korrekte regnskabsår. Indtægter fra bøder på mindst 587 mio. kr. indgår derfor i forkerte regnskabsår.

Justitsministeren oplyser, at den regnskabsmæssige fejl er opstået, fordi det it-system, som anvendes til at registrere og opkræve bøder, er et ældre sagsbehandlings-system, som ikke er designet til at understøtte regnskabsaflæggelsen i det korrekte år. Ministeren oplyser også, at Rigspolitiet vil håndtere de regnskabstekniske problemer, som den nuværende it-understøttelse medfører, ved at undgå, at der opstår efterslæb på sagsbehandlingen – især omkring årsafslutningen. Derudover vil Rigspolitiet udarbejde et forbedret dataudtræk over bøder, der ikke er sagsbehandlet, for at kunne identificere store sagskomplekser med væsentlig regnskabsmæssig betydning.

11. Rigsrevisionen vil fortsat følge Justitsministeriets arbejde med at bogføre bøderne i det korrekte regnskabsår.

Der er fortsat usikkerhed om værdien af gæld til inddrivelse hos Skatteministeriet, jf. beretningens pkt. 9

12. Statsrevisorerne bemærkede, at Skatteministeriets opgørelse af værdien af gæld til inddrivelse i statsregnskabet fortsat er forbundet med usikkerhed. Gæld til staten, der er under inddrivelse, udgjorde 157,7 mia. kr. ved udgangen af 2023. Skatteministeriet vurderer dog, at gælden kun havde en værdi af 43,4 mia. kr. ved udgangen af 2023, bl.a. fordi nogle skyldnere ikke har betalingsevne.

Det fremgik også af beretningen, at der var tvivl om retskraften af nogle gældsposter og dermed, om de kan inddrives, ligesom Skatteministeriet endnu ikke kunne lønindeholde på hele gælden.

Skatteministeren oplyser, at Gældsstyrelsen løbende arbejder med at optimere sin kursværdimodel, så gældens værdiansættelse er så retvisende som muligt. Ministeren oplyser desuden, at Gældsstyrelsen vil implementere en systemunderstøttet lønindeholdelse for skyldnere med gæld i DMI i efteråret 2024, hvilket vil reducere usikkerhederne yderligere.

13. Rigsrevisionen vil fortsat følge Skatteministeriets arbejde med at værdiansætte gæld til inddrivelse i statsregnskabet.

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris hensættelse til minkerstatninger er opgjort med usikkerhed, jf. beretningens pkt. 10

14. Statsrevisorerne bemærkede, at der er usikkerhed forbundet med en hensættelse i Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris del af statsregnskabet for 2023. Hensættelsen vedrører erstatning og kompensation til minkavlere og følgerhverv.

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri oplyser, at Folketingets Finansudvalg og Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg blev orienteret om det seneste skøn i januar 2024. Der er fortsat stor usikkerhed forbundet med udgifterne, idet der skal afgøres flere sager om nedlukningserstatning, herunder principielle klagesager, inden der kan gives et mere pålideligt estimat for de samlede udgifter til erstatning mv. til minkvirk-somheder.

15. Rigsrevisionen vil fortsat følge Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris opgørelse af hensættelsen til minkerstatninger.

Statens aktiver er værdiansat 4,1 mia. kr. for højt, jf. beretningens pkt. 12-14

16. Statsrevisorerne fandt det utilfredsstillende, at Erhvervsministeriet og Transportministeriet ikke har en korrekt værdiansættelse af en række af statens kapitalandele.

Erhvervsministeren oplyser, at Erhvervsministeriet har igangsat en proces, som skal skabe øget klarhed over reglerne på området og de fremtidige arbejdsgange i forbindelse med årsafslutningen, især relateret til ministeriets selvstændige offentlige virksomheder. Ministeriet er desuden i dialog med Økonomistyrelsen og Rigsrevisionen om den rette fremtidige praksis for håndtering af ordninger, som administreres af Danmarks Eksport- og Investeringsfond (EIFO), hvor staten hæfter for tab, ligesom et eventuelt overskud tilfalder staten.

Transportministeren vil sørge for, at Transportministeriet revurderer sin tidsplan i forbindelse med årsafslutningen, så selskaberne får mere tid til at opgøre værdien af statens kapitalandele.

17. Rigsrevisionen vil fortsat følge Erhvervsministeriets og Transportministeriets arbejde med at sikre en korrekt værdiansættelse af statens kapitalandele.

**Forsvarsministeriet har fortsat en svag regnskabsforvaltning mv.,
jf. beretningens pkt. 15-17**

18. Statsrevisorerne fandt det utilfredsstillende, at Forsvarsministeriet fortsat har en svag regnskabsforvaltning.

Forsvarsministeren ser med stor alvor på, at Forsvarsministeriets regnskabsforvaltning har svagheder, og at ministeriets kontrolmiljø og funktionsadskillelse fortsat kan give anledning til kritik fra Statsrevisorerne og Rigsrevisionen. Ministeren redegør for en række konkrete initiativer, der skal styrke funktionsadskillelsen og forbedre kontrolmiljøet og lagerstyringen. Initiativerne omfatter bl.a. en kvartalsvis kontrol af, at der er overensstemmelse mellem de personer, som er bemyndiget til at godkende tillæg mv., og personer, som reelt gør det. Initiativerne omfatter også systemunderstøttet funktionsadskillelse for flere typer indkøb, forbedret rettidighed i betalinger og opdaterede rammer for varemottagelse. Ministeren oplyser desuden, at departementets tilsyn på området styrkes, og at de ansvarlige myndigheder i relevant omfang vil blive anmodet om at tage stilling til, om de konkrete tiltag skal suppleres af midlertidige, kompenserende kontroller.

19. Rigsrevisionen vil fortsat følge Forsvarsministeriets arbejde med at styrke regnskabsforvaltningen.

**14 ministerier kan forbedre deres styring af brugerrettigheder,
jf. beretningens pkt. 18-22**

20. Statsrevisorerne fandt det utilfredsstillende, at 14 ministerier har svagheder i deres styring af brugerrettigheder, da svaghederne kan udgøre en risiko for misbrug eller fejl i kommende regnskaber.

Det fremgik af beretningen, at 8 ministerier allerede som opfølgning på revisionen havde ændret praksis og sikret funktionsadskillelse og/eller styrket kontrollen, da Rigsrevisionen afgav beretningen i august 2024. De 8 ministerier er Statsministeriet, Finansministeriet, Erhvervsministeriet, Justitsministeriet, Beskæftigelsesministeriet, Social- og Boligministeriet, Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri samt By-, Land- og Kirkeministeriet.

Justitsministeren oplyser, at en medarbejder i Datatilsynet ikke længere har adgang til både at oprette og udbetale løn til sig selv og andre, og at en kontrol har vist, at medarbejderen ikke har godkendt egne inddatarapporteringer. Desuden oplyser ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri, at Fiskeristyrelsen har implementeret ændringer, så der fremadrettet både gennemføres de fornødne løbende og supplerende kontroller. Departementet i Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri vil som led i tilsynsforpligtelsen følge op på Fiskeristyrelsens kontrol af brugere med udvidede rettigheder.

Transportministeren, uddannelses- og forskningsministeren og kulturministeren oplyser, at der nu er etableret funktionsadskillelse. Desuden oplyser uddannelses- og forskningsministeren, at Uddannelses- og Forskningsstyrelsen har indført en halvårlig kontrol af brugerne i økonomisystemet for at sikre, at medarbejdere udelukkende har adgang, som er begrundet i et arbejdsbetinget behov. Uddannelses- og Forskningsstyrelsen har desuden i september 2024 kortlagt kritiske rollekombinationer på tværs af regnskabsbærende systemer og udført en supplerende kontrol ved kritiske kombinationer. Kontrollen har ikke konstateret tilsigtede eller utilsigtede fejl. Endelig oplyser kulturministeren, at Kulturministeriet har taget de nødvendige foranstaltninger, fx kompenserende kontroller, og at ministeriet har taget beretningens bemærkninger til efterretning.

Udenrigsministeren oplyser, at Udenrigsministeriet har arbejdet på et nyt koncept for brugerkontrol med særligt fokus på brugere med privilegerede rettigheder. Udenrigsministeriet har i september 2024 gennemført den første brugerkontrol efter det nye koncept, som fremover vil blive anvendt.

21. Rigsrevisionen finder det tilfredsstillende, at de 12 ministerier, der er omtalt ovenfor, har forbedret deres styring af brugerrettigheder. Rigsrevisionen har kontrolleret, at de relevante ministerier nu har funktionsadskillelse i lønsystemerne. Rigsrevisionen vurderer på den baggrund, at sagen kan afsluttes for de 12 ministerier.

22. Skatteministeren oplyser, at Skatteministeriet løbende arbejder på at forbedre styringen af brugerrettigheder. Administrationen af brugerrettigheder for alle økonomisystemer er blevet migreret til et nyt, moderne system til styring af brugerrettigheder. Ministeren oplyser også, at Skatteforvaltningen arbejder målrettet med at afdække kritiske rettighedskombinationer på tværs af systemer, hvilket over de kommende år vil forbedre Skatteministeriets kontrolmiljø i de regnskabsbærende systemer.

Forsvarsministeren oplyser, at Forsvarsministeriet har indført organisatorisk funktionsadskillelse og kontrol for at rette op på, at en konkret brugeradministrator kunne omgå funktionsadskillelsen på lønområdet. Forsvarsministeriet har gennemført en analyse af kontrolmiljøet på lønområdet og vil på den baggrund overveje supplerende tiltag.

23. Rigsrevisionen vil fortsat følge Skatteministeriets og Forsvarsministeriets arbejde med styring af brugerrettigheder i de systemer, der indgik i beretningen.

4 ministerier har mangler i it-styringen, jf. beretningens pkt. 23-28

24. Statsrevisorerne fandt det utilfredsstillende, at 4 ministerier har mangler i deres styring af it-sikkerheden i forretningskritiske systemer.

Justitsministeren, indenrigs- og sundhedsministeren, ministeren for grøn trepart og uddannelses- og forskningsministeren redegør alle for en række konkrete initiativer, der skal forbedre styringen af it-sikkerheden. Ministrene oplyser bl.a., at de relevante styrelser har eller er i gang med at udarbejde og ledelsesgodkende risikovurderinger. Styrelserne er desuden i gang med at sikre regelmæssig backup, test af backup og planer for reetablering, ligesom styrelserne har udarbejdet nye retningslinjer for kontrol med tildelte rettigheder. Styrelserne er også i gang med at sikre adskillelse mellem testmiljø og driftsmiljø. Initiativerne forventes implementeret frem mod juni 2025.

25. Rigsrevisionen vil fortsat følge de 4 ministeriers arbejde med at implementere initiativerne og forbedre styringen af it-sikkerheden.

Birgitte Hansen

Bilag 1. Folketingets behandling af beretningen

Beretning (nr.), dato for Statsrevisorernes mødebehandling og ministerredegørelse(r)	Behandlet i udvalg-	Teknisk gennemgang ved Statsrevisorerne og Rigsrevisionen	Udvalgs-spørgsmål (nr.)	Indkaldt til samråd	Statsrevisorerne har holdt møde med ministeren	§ 20-spørgsmål
Revisionen af statsregnskabet for 2023 (nr. 18/2023) 12-08-2024 Ministerredegørelser: Flere ministerredegørelser	Finansudvalget: 29-08-2024 Skatteudvalget: 18-09-2024	Finansudvalget: 21-11-2024	Forsvarsministeren: 22-08-2024 (238)			